

Segregacja odpadów - dlaczego warto?

W Polsce około 70% śmieci kończy na wysypiskach. Nie wszystkie muszą tam jednak trafiać. Nowy system gospodarowania odpadami ma za zadanie sprawić, aby znaczna część śmieci podlegała odzyskowi i powtórnemu wykorzystaniu. Segregacja oznacza odzysk surowców, a w następstwie – bardziej czyste środowisko naturalne czy rozwój nowych gałęzi przemysłu.

Składowiska odpadów to niechciane przez wielu sąsiedztwo, ale też problem dla przyszlých pokoleń. Pozostawione śmieci to także niebezpieczne substancje uwalniane do środowiska. Nowy system gospodarowania odpadami ma sprawić, by jak najmniej śmieci trafiało na wysypiska, a jak największa ich ilość podlegała odzyskowi.

Drugie życie śmieci

Znaczną część odpadów można przerobić albo ponownie wykorzystać. Można też odzyskać z nich cenne surowce, których zapasy tak szybko się kurczą. Przetwarzanie i ponowne wprowadzanie do obrotu surowców wtórnych to duża gałąź przemysłu w krajach zachodniej Europy. W Niemczech, które przekazały gospodarowanie odpadami gminom, tylko 0,5% śmieci trafia na składowiska, a ok. 45% poddawanych jest recyklingowi. Dzięki segregowaniu odpadów możemy odzyskać surowce, które oznaczają nowe, używane przez nas produkty, m.in. kubki, doniczki, a nawet meble czy ubrania.

Od lat słyszymy, że powinniśmy segregować śmieci. Nic dziwnego, ponieważ przeciętny Polak wytwarza co roku ok. 300 kg śmieci, z czego wciąż odzyskujemy niewiele – zaledwie kilka procent, więc góry odpadów rosną w zastraszającym tempie, stanowiąc nie tylko zagrożenie dla środowiska, lecz również dla nas samych. Może jeżeli każdy z nas uświadomi sobie, dlaczego segregowanie odpadów jest konieczne i jakie korzyści daje recykling, to zmieni się nasza mentalność i będziemy segregować odpady chętniej i efektywniej? Wzorem do naśladowania mogą być dla nas kraje, w których odzysk wynosi kilkadziesiąt procent, np. Szwecja czy Niemcy.

Co to jest recykling?

Recykling jest to jedna z metod ochrony środowiska, która ma na celu zmniejszenie ilości odpadów i z użycia surowców naturalnych. Ideą recyklingu jest odzyskanie z segregowanych odpadów jak największej ilości materiałów i surowców, przy jednoczesnym maksymalnym ograniczeniu nakładów na ich ponowne przetworzenie.

Co nadaje się do recyklingu?

Do recyklingu nadaje się wszystko, z czego można odzyskać materiały i surowce, a przede wszystkim papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne (plastik), ubrania, elektroprzęt. Często są one oznaczone odpowiednim symbolem graficznym lub kodem. Na wielu osiedlach w Polsce znajdują się oznakowane, często kolorowe kontenery, do których można bezpłatnie wrzucać posegregowane śmieci oraz są wyznaczone miejsca, w których można oddać zużyty elektroprzęt.

Poza tym różne organizacje, instytucje i firmy prowadzą od czasu do czasu akcje, w ramach których istnieje możliwość bezpłatnego oddania ubrań, baterii i innych rzeczy.

Korzyści, jakie przynoszą segregacja odpadów i recykling

Recykling i związane z nim przepisy prawne oraz akcje społeczne mają na celu zmobilizowanie producentów i handlowców do odpowiedniej gospodarki odpadami, a konsumentów do zmiany nawyków na bardziej odpowiedzialne.

Poza obowiązującymi przepisami bardzo ważnym aspektem jest zrozumienie istoty recyklingu i wyrobienie nawyków, które sprawią, że recykling będzie coraz bardziej powszechny i efektywny, dzięki czemu ograniczy się ilość śmieci, odzyska materiały i surowce oraz zapobiegnie dewastacji środowiska naturalnego.

Oto kilka najważniejszych przykładów korzyści z recyklingu:

- bezpłatne pozbycie się odpadów z gospodarstw domowych (nawet ponad 80 procent)
- redukcja ilości odpadów na wysypiskach i zmniejszenie kosztów ich utrzymania przez gminy
- mniejsze obciążenie środowiska naturalnego (m.in. wody, powietrza, gleb)
- ograniczenie ilości odpadów niebezpiecznych na wysypiskach
- obniżenie zużycia surowców naturalnych
- ponowne wykorzystanie materiałów i surowców lub ich przetworzenie na nowe
- zmniejszenie zużycia energii i redukcja wydatków.

Co możemy segregować i odzyskiwać?

Odzyskać możemy wiele rodzajów śmieci. Do segregacji i powtórnego wykorzystania nadają się m.in.:

-szkło opakowaniowe, np.: butelki i słoiki;

-papier, np.: gazety, papier biurowy, papierowe opakowania po mleku czy soku;

-plastik, np.: puste butelki typu PET, opakowania i pojemniki z tworzyw sztucznych, opakowania wielomateriałowe.

-odpady biodegradowalne, np. skoszona trawa, liście

Butelki plastikowe powinny być odkręcone i zgniecione, zajmą wtedy mniej miejsca. Także opakowania papierowe i tekturowe, zwłaszcza te o dużych wymiarach, warto złożyć przed wyrzuceniem.

Elektrośmieci i inne odpady problemowe zanieś do specjalnego punktu

Nowe przepisy zobowiązują gminę do zorganizowania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Powinny tam trafiać, m.in. przeterminowane leki i chemikalia, wyczerpane baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny czy meble i inne odpady wielkogabarytowe.

Ekoznaki na opakowaniach

Warto też czytać informacje znajdujące się na produkcie i jego opakowaniu. Zwracajmy uwagę na Ekoznaki, które informują m.in. o tym czy opakowanie nadaje się do ponownego wykorzystania i recyklingu.

Zielony punkt –jest najczęściej stosowanym znakiem na świecie. Oznacza, że za dane opakowanie wniesiony został wkład na rzecz krajowej organizacji odzysku opakowań, utworzonej zgodnie z zasadami określonymi w Europejskiej Dyrektywie Nr 94/62 i obowiązującymi w danym kraju przepisami prawa (w Polsce jest to Rekopól). Szukajmy go na butelkach, puszkach, kartonach itp.

Nadaje się do recyklingu-takie oznaczenie możemy znaleźć na opakowaniach, które podlegają ponownemu wykorzystaniu, np. opakowaniach z tworzyw sztucznych bądź aluminium.

Do ponownego wykorzystania –to symbol spotykany na opakowaniach, nadających się do ponownego zastosowania co najmniej drugi raz przez co nie staje się on odpadem. Umieszczany jest na beczkach, pudełkach, kanistrach, butelkach i szklanych pojemnikach.

Opakowanie biodegradowalne – ten symbol jest umieszczany na opakowaniach, które ulegają biodegradacji podczas kompostowania. Nie uwalniają one substancji szkodliwych dla środowiska –mogą być kompostowane ze zwykłymi odpadami organicznymi. Znak nadawany przez Niemiecki Instytut Standaryzacji.

Dbaj o czystość –to znak, który ma nam przypomnieć, aby nie zaśmiecać środowiska naturalnego i wrzucić dany produkt do kosza. Można go często znaleźć na opakowaniach obok symbolu recyklingu.

Główne cele ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach to przede wszystkim upowszechnienie prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych poprzez m.in. zapewnienie powstania odpowiednich instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Pełna i prawidłowa realizacja celów ustawy może zapewnić wypełnienie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych. Ponadto, Polska jest zobowiązana do osiągnięcia we

wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (do dnia 16 lipca 2013 r. –do nie więcej niż 50%, a do dnia 16 lipca 2020 r. –do nie więcej niż 35%), a także poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła (do dnia 31 grudnia 2020 r. –50%), a także innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (do dnia 31 grudnia 2020 r. –70%).

Niższa opłata za posegregowane śmieci

W nowym systemie gospodarowania odpadami płacimy niższe stawki za odbiór posegregowanych śmieci. Warto przy tym pamiętać, że opłata ta obejmuje nie tylko odbiór i transport odpadów, ale też cały system prawidłowego ich zagospodarowania: sortowanie, odzysk surowców, czy unieszkodliwienie niebezpiecznych substancji, a także tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów. Tak więc segregujesz-płacisz mniej.